

ΦΡΟΝΤΙΣΤΗΡΙΑ
ΟΜΟΚΕΝΤΡΟ
Α. Φλωρόπουλου
για μαθητές με απαιτήσεις

<http://www.floropoulos.gr> - email: info@floropoulos.gr

• ΚΕΝΤΡΟ ΑΘΗΝΑΣ: Βερανζέρου 6, Πλατεία Κάνιγγος, Τηλ.: 210-38.14.584, 38.02.012, Fax: 210-330.42.42
• ΑΓ. ΔΗΜΗΤΡΙΟΣ: Α. Βουλιαγμένης 244 (μετρό Δάφνης), Τηλ.: 210-9.76.76.76, 9.76.76.77

**ΑΠΑΝΤΗΣΕΙΣ ΣΤΟ ΔΙΑΓΩΝΙΣΜΑ ΝΕΟΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΓΛΩΣΣΑΣ
ΚΑΙ ΛΟΓΟΤΕΧΝΙΑΣ Γ' ΛΥΚΕΙΟΥ**

Σάββατο 28 Σεπτεμβρίου 2024

ΘΕΜΑ 1

Το απόσπασμα αναφέρεται στα θύματα και στους θύτες του σχολικού εκφοβισμού. Η κειμενογράφος επισημαίνει ότι τα θύματα είναι παιδιά αδύναμα σωματικά ή ψυχολογικά, προερχόμενα συνήθως από ένα αυταρχικό ή υπερπροστατευτικό περιβάλλον ή παιδιά απλώς διαφορετικά. Από την άλλη οι θύτες ενδέχεται να είναι πιο δυνατοί, ν' αναζητούν την αυτοεπιβεβαίωση, ενώ συχνά η συμπεριφορά τους αντανακλά ένα κακοποιητικό, βίαιο, οικογενειακό περιβάλλον. Τέλος, καταγράφεται ο κίνδυνος συνέχισης της παραβατικής τους συμπεριφοράς και στην ενήλικη ζωή.

ΘΕΜΑ 2

Ερώτημα 1^ο

- 1) Λ «Δυστυχώς σε αυτή την εξέλιξη.... σε όλες τις χώρες της Ε.Ε.» (1^η παράγραφος).
- 2) Λ «Όλα τα στοιχεία... να δώσουμε το βάρος στην πρόληψη» (3^η παράγραφος).
- 3) Λ «Η σχολική βία... παιδιά και εφήβους» (1^η παράγραφος)
- 4) Σ «Μπορεί να προέρχονται από περιβάλλον... χωρίς όμως να είναι αυτός ο κανόνας» (3^η παράγραφος)
- 5) Σ «Ερευνες έχουν δείξει... θα τους έχει γίνει τρόπος ζωής» (5^η παράγραφος)

Ερώτημα 2^ο

α) Στη 2^η παράγραφο του Κειμένου 1 η συγγραφέας παραθέτει στατιστικά στοιχεία από τον Παγκόσμιο Οργανισμό Υγείας:

- τον αριθμό και το ποσοστό των ανθρωποκτονιών που διαπράττονται από νέους 10-29 ετών (200000 και 43% αντιστοίχως)

- τη θέση των ανθρωποκτονιών ως αιτία θανάτου νέων ανθρώπων παγκοσμίως (4^η) και το ποσοστό των ανδρών θυμάτων (83%).

Τα στοιχεία αυτά ενισχύουν την επιχειρηματολογία της κειμενογράφου αναφορικά με την νεανική παραβατικότητα, καθώς δείχνουν την ένταση και την έκταση του προβλήματος. Επιπλέον, καθιστούν τον λόγο της πιο αξιόπιστο, αφού διαφαίνεται μέσα από τη χρήση αριθμητικών δεδομένων από πηγές μη αμφισβητήσιμες, ότι όσα καταγράφει δεν αποτελούν αυθαίρετες υποκειμενικές κρίσεις αλλά βασίζονται σε έγκυρα στοιχεία. Πέραν της τεκμηρίωσης των λεγομένων η ίδια φανερώνει την ευρυμάθειά της και γίνεται πειστική.

Επιπρόσθετα, τα στοιχεία αυτά υπηρετούν την αλληλουχία (σειρά, διάταξη) των νοημάτων. Συγκεκριμένα οδηγούν αβίαστα στον ισχυρισμό που εξάγεται και προβάλλεται ως συμπέρασμα στις δύο επόμενες παραγράφους του Κειμένου 1: ότι το βάρος πρέπει να δοθεί στην πρόληψη, τόσο σε διεθνές όσο και σε ελληνικό επίπεδο, καθώς η πρόληψη αποτελεί τον πιο αποτελεσματικό τρόπο αντιμετώπισης του φαινομένου. Αξίζει να προσεχθεί και η συμπεριληπτική έκφραση «όλα τα στοιχεία» και το συμπερασματικό «επομένως» στην αρχή της 3^{ης} παραγράφου του κειμένου, που φανερώνουν αυτήν ακριβώς την κειμενική λειτουργία των στατιστικών στοιχείων.

- β) Παγκόσμιο = διεθνές
 εκφοβιστικές = απειλητικές
 συντριπτική = καθοριστική, μεγάλη
 αποτελεσματικό = αποδοτικό, καρποφόρο

Ερώτημα 3^ο

α) Στην 3^η παράγραφο του Κειμένου 1 αναλύεται το προφίλ των θυμάτων της σχολικής βίας, οι λόγοι που οδηγούν στο να γίνονται θύματα ανάλογων συμπεριφορών. Στην 4^η παράγραφο παρουσιάζεται, αντίστοιχα, το προφίλ των θυτών της σχολικής βίας, προβάλλονται λόγοι που οδηγούν σε ανάλογη συμπεριφορά κακοποίησης συμμαθητών τους. Επομένως, οι δύο παράγραφοι έχουν συμπληρωματική μεταξύ τους σχέση, στη βάση της αναζήτησης των αιτιών που προκαλούν τη σχολική βία/εκφοβισμό.

- β) Δηλαδή = επεξήγηση
 επιπλέον = προσθήκη
 βέβαια = βεβαιότητα
 εφόσον = προϋπόθεση (αιτιολόγηση)

ΘΕΜΑ 3

Η γιαγιά, πρωταγωνιστικό πρόσωπο του Κειμένου 3, προσπαθεί ν' απαλύνει τον ψυχικό πόνο της εγγονής της· πόνος που είχε προέλθει από μια τραυματική εμπειρία σχολικού εκφοβισμού. Σε μια προσπάθεια

να προκαλέσει τον αναγκαίο περισπασμό, ώστε η εγγονή της να μη σκέφτεται το επώδυνο περιστατικό, επιστρατεύει λόγο παρηγορητικό, ενώ δε διστάζει να προβεί σε «ατοπήματα», «σκανδαλιές». Απευθυνόμενη μάλιστα στην Έλσα χρησιμοποιεί α' πληθυντικό πρόσωπο «Να πούμε στη μαμά σου πως το κασκόλ σκίστηκε, όταν προσπάθησες να με εμποδίσεις... εκεί που βρίσκονται οι πίθηκοι» θέλοντας αφενός να της δείξει ότι δεν είναι μόνη, ότι οι δυο τους αποτελούν μια ομάδα και αφετέρου επιχειρεί να καλύψει δυσάρεστες αναμνήσεις με αστείες και ανακουφιστικές. Έχοντας μάλιστα πρόθεση να αποφορτίσει την Έλσα επιστρατεύει το χιούμορ της «Μια ωραία μέρα... θα τα ρίξουμε στα λιοντάρια!», ενώ σε ύφος εξομολογητικό δίνει η ίδια σε α' πρόσωπο την ερμηνεία της στάσης της «Εε,... αφού ξέρεις. Είσαι το μοναδικό μου εγγόνι. Δεν ήθελα να θυμάσαι αυτή τη μέρα που σου έσκισαν το κασκόλ». Οπωσδήποτε, η στάση της γιαγιάς έχει θετικό αντίκτυπο στην Έλσα, αφού στο τέλος της σκηνής έχουμε την εικόνα της γιαγιάς με την Έλσα να συνομιλούν, να γελούν και την Έλσα ν' ακουμπά το κεφάλι της στο μπράτσο της γιαγιάς. «Σ' ευχαριστώ...στο μπράτσο της».

Στη θέση της γιαγιάς ενδεχομένως ν' αντιδρούσα αρχικά με τον ίδιο τρόπο, αφού η αγάπη εμπεριέχει τη διάθεση παρηγοριάς και συναισθηματικής στήριξης. Όμως, γνωρίζοντας ότι αυτό δεν θα ήταν αρκετό να βοηθήσει στη μακροπρόθεσμη και ουσιαστική αντιμετώπιση του προβλήματος θα επιχειρούσα να πείσω την Έλσα να σπάσει τη σιωπή της, να κοινοποιήσει το θέμα σ' όλους (γονείς, εκπαιδευτικούς, σχολική κοινότητα...), ώστε να ληφθούν μέτρα για την αποτελεσματική αντιμετώπισή του.

ΘΕΜΑ 4

ΚΕΙΜΕΝΙΚΟ ΕΙΔΟΣ: ΑΡΘΡΟ

ΤΙΤΛΟΣ: «Ο ΕΦΙΑΛΤΗΣ ΤΗΣ ΕΝΔΟΣΧΟΛΙΚΗΣ ΒΙΑΣ»

ΥΦΟΣ: ΣΟΒΑΡΟ ΜΕ ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΠΡΟΦΟΡΙΚΟΤΗΤΑΣ, ΑΦΟΥ ΠΡΟΚΕΙΤΑΙ

ΓΙΑ ΚΕΙΜΕΝΟ ΠΟΥ ΘΑ ΔΗΜΟΣΙΕΥΘΕΙ ΣΤΗΝ ΙΣΤΟΣΕΛΙΔΑ ΤΟΥ ΣΧΟΛΕΙΟΥ.

ΠΡΟΛΟΓΟΣ: ΑΦΟΡΜΗΣΗ ΑΠΟ ΤΗΝ ΕΠΙΚΑΙΡΟΤΗΤΑ (Αναφορά στα απανωτά κρούσματα ενδοσχολικής βίας που έρχονται στο φως της δημοσιότητας τον τελευταίο καιρό – έκφραση ανησυχίας για την ένταση και έκταση του φαινομένου – επισήμανση της αναγκαιότητας να εξεταστεί το πρόβλημα με μεγάλη προσοχή, ώστε να εντοπιστούν οι γενεσιουργές αιτίες αλλά και να ληφθούν αποτελεσματικά μέτρα αντιμετώπισής τους).

Α' ΖΗΤΟΥΜΕΝΟ: ΓΕΝΕΣΙΟΥΡΓΕΣ ΑΙΤΙΕΣ ΕΝΔΟΣΧΟΛΙΚΗΣ ΒΙΑΣ

- Κρίση θεσμού οικογένειας – έλλειψη σωστής διαπαιδαγώγησης, ενδοοικογενειακή βία
- Ανεπάρκειες εκπαιδευτικού συστήματος – τεχνοκρατισμός, ανταγωνισμός, απουσία ανθρωπιστικής παιδείας
- Έλλειψη σεβασμού στη διαφορετικότητα – ρατσισμός
- Κρίση αξιών – κυριαρχία κατώτερων ενστίκτων, εγωισμός, φθόνος, διάθεση για επιβολή
- Αναζήτηση δημοφιλίας

- Εξοικείωση με τη βία – προβολή σκηνών βίας από τα μέσα μαζικής ενημέρωσης, κυριαρχία της σε ηλεκτρονικά παιχνίδια
- Αδυναμία σχολικής κοινότητας ν' αντιμετωπίσει το πρόβλημα – έλλειψη γνώσεων, απουσία ειδικών επιστημόνων
- Κοινωνικά προβλήματα και αδιέξοδα – έλλειμμα ηθικής, απουσία φυσικού και κοινωνικού ζωτικού χώρου, θυμός, αποπροσωποποίηση ανθρώπινων σχέσεων...

Β' ΖΗΤΟΥΜΕΝΟ: ΤΡΟΠΟΙ ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΙΚΗΣ ΑΝΤΙΜΕΤΩΠΙΣΗΣ

- Γονεϊκή μέριμνα για τη διαμόρφωση ενός υγιούς περιβάλλοντος – μεταβίβαση σωστών αρχών και αξιών, όρια, φροντίδα, παροχή ερεθισμάτων για την εξέλιξη της προσωπικότητας των παιδιών, επικοινωνία...
- Διάλογος και εμπιστοσύνη ανάμεσα σε εκπαιδευτικούς και μαθητές – «σπάσιμο της σιωπής», εκπαίδευση εκπαιδευτικών για τη διαχείριση περιστατικών βίαιης συμπεριφοράς, επίβλεψη σχολικών χώρων, συζητήσεις
- Ομαδοσυνεργατικό μοντέλο εκπαίδευσης – δράσεις, διαδικασίες, εργαστήρια που θα αποβλέπουν στη βελτίωση των κοινωνικών δεξιοτήτων και στην προώθηση της συνεργασίας, της αλληλεγγύης, της υποστήριξης, της συνύπαρξης
- Παροχή ευκαιριών για δημιουργική αξιοποίηση ελεύθερου χρόνου και υγιή εκτόνωση ενεργητικότητας (αθλητικές δραστηριότητες, ένταξη σε συλλόγους κ.ά.)
- Ημερίδες, εκδηλώσεις στο σχολείο κατά του σχολικού εκφοβισμού – ενημέρωση για τις επιπτώσεις τόσο για τα θύματα, όσο και για τους θύτες
- Παρέμβαση, συμμετοχή ειδικών επιστημόνων (ψυχολόγων, κοινωνιολόγων κ.λπ.) για την επίλυση σοβαρών ζητημάτων, όπως προσωπικά ή οικογενειακά προβλήματα
- Προώθηση μιας κουλτούρας ανοχής προς το διαφορετικό – σεβασμός
- Ειλικρινές ενδιαφέρον, αυστηρότητα όταν οι συνθήκες το απαιτούν.

ΕΠΙΛΟΓΟΣ: ΣΥΜΠΕΡΑΣΜΑ (Διαπίστωση της οδυνηρής κυριαρχίας της νεανικής παραβατικότητας ακόμα και στο σχολείο, επισημάνση της αναγκαιότητας μιας ολιστικής κοινωνικής προσέγγισης του θέματος, αφού μόνο με τη συνεργασία όλων (γονέων, μαθητών, εκπαιδευτικών, πολιτείας, τοπικών κοινωνιών, μέσων μαζικής ενημέρωσης, ειδικών φορέων και υπηρεσιών...) μπορούμε να ευελπιστούμε στον περιορισμό και την αποτελεσματική αντιμετώπιση του προβλήματος).